

Handläggare
Marita Åkersten
Telefon: 08-508 08 351

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
den 17 juni 2021

Revisionsrapport 2020

Yttrande till Stadsrevisionen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över revisionsrapport 2020 och överlämnar det till revisionskontoret.
2. Nämnden beslutar om omedelbar justering.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Catharina Liljedahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stads revision granskar varje år respektive nämnds/styrelsens verksamhet för föregående år. Den årliga granskningen omfattar tre områden, Verksamhet och ekonomi, Intern kontroll samt Räkenskaper. Därutöver har fördjupade granskningar genomförts inom nio olika områden.

I årsrapporten 2020 konstaterar revisionskontoret att stadens verksamheter har anpassats till de speciella förutsättningar som pandemin medfört men trots anpassningar har vissa verksamheter inte kunnat utföras som planerat. Utifrån dessa förutsättningar, som nämnden till del inte haft rådighet över, bedömer revisionskontoret att verksamheten ur ett brukarperspektiv inte kunnat bedrivas på ett helt ändamålsenligt sätt. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms därför inte vara helt förenligt med kommunfullmäktiges mål. Nämnden redovisar att ett av tre inriktningsmål uppfylls delvis, *En ekonomisk hållbar och innovativ storstad för framtiden*.

Från ekonomisk synpunkt bedöms Kungsholmens stadsdelsnämnd ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundas i att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet uppnåtts. När det gäller intern kontroll är den samlade bedömningen

att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har i huvudsak varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

I årsrapporten ges nämnden ges ett antal rekommendationer för att ytterligare utveckla verksamheten och intern kontroll. Nämnden bör säkerställa att det finns aktuella riskanalyser för vård- och omsorgsboenden samt säkerställa att läkarorganisationen fullföljer avtalet avseende läkarnärvaro på plats på nämndens vård- och omsorgsboenden. Nämnden bör också ta fram ett funktionsprogram för arbetet med att säkerställa goda och säkra utemiljöer i förskolan. Inom området internkontroll lämnas rekommendationer när det gäller nyckelkontroller för hanteringen av bostads- och hyresintäkter, redovisning av förtroendekänsliga poster, hantering och kontroll av köp av personlig assistans enligt LSS som utförs av externa utförare samt hantering av extraskyddsvärda personuppgifter.

I de övriga granskningar som revisionen genomfört har inga rekommendationer lämnats.

Lämnade rekommendationer redovisas sammantaget i årsrapportens bilaga 1 och kommenteras under rubriken Förvaltningens synpunkter och förslag. Förvaltningen kommer sammanfattningsvis att utveckla rutiner och kontroller på de sätt som föreslås i rapporten.

Bakgrund

Stockholms stads revision granskar varje år respektive nämnds/styrelsens verksamhet för föregående år. Granskningen avser såväl de verksamhetsmässiga som de ekonomiska resultaten. Revisorerna för Kungsholmens stadsdelsnämnd har nu granskat nämndens verksamhet för 2020. Stadsdelsnämnden har fått årsrapporten för yttrande senast den 30 juni 2021.

Stadsrevisionens årliga granskning omfattar tre olika områden:

- Verksamheten och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Inom respektive granskningsområde lämnas följande bedömningar:

Verksamhet och ekonomi

Tillfredsställande

Inte helt tillfredsställande

	<i>Inte tillfredställande</i>
Intern kontroll	<i>Tillräcklig</i> <i>Inte helt tillräcklig</i> <i>Inte tillräcklig</i>
Räkenskaper	<i>Rättvisande</i> <i>Inte rättvisande</i>

Årets granskningar

Utöver de årliga granskningsområdena har revisionen under året genomfört ett antal fördjupade granskningar och projekt.

- *Förskolans utemiljö*
- *Hantering av äldreomsorg under pågående pandemi*
- *Intäktprocessen avseende bostads- och lokalhyror*
- *Köp av personlig assistans enligt LSS utförd av externa utförare*
- *Behörighets- och attesthantering i ekonomisystemet Agresso*
- *Uppföljning och kontroll av löneutbetalningar*
- *Inköpsprocessen*
- *Redovisning av förtroendekänsliga poster*
- *Lönetillägg*

Ärendet

Årsrapporten i sammandrag

Verksamheten och ekonomi

Stadens verksamheter har anpassats till de speciella förutsättningar som pandemin medfört men trots anpassningar har vissa verksamheter inte kunnat utföras som planerat. Bland annat har daglig verksamhet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättningar varit delvis stängda samt möjligheten att ta emot besök inom särskilda boendeformer varit begränsad. Utifrån dessa förutsättningar, som nämnden till del inte haft rådighet över, bedömer revisionskontoret att verksamheten ur ett brukarperspektiv inte kunnat bedrivas på ett helt ändamålsenligt sätt. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms inte vara helt förenligt med kommunfullmäktiges mål. Nämnden redovisar att ett av tre inriktningsmål uppfylls delvis, *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden*.

Under året har revisionskontoret genomfört särskilda granskningar som omfattat nämndens arbete med att anpassa styrning och vidta åtgärder i syfte att förhindra smittspridning inom äldreomsorg. En

granskning har också genomförts avseende förskolans utemiljö. Några utvecklingsområden har identifierats. Nämnden bör säkerställa att det finns aktuella riskanalyser för vård- och omsorgsboenden samt säkerställa att läkarorganisationen fullföljer avtalet avseende läkarnärvaro på plats på nämndens vård- och omsorgsboenden. Nämnden bör också ta fram ett funktionsprogram för arbetet med att säkerställa goda och säkra utemiljöer i förskolan.

Kungsholmens stadsdelsnämnd bedöms från ekonomisk synpunkt har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundas i att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet uppnåtts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Under året har revisionskontoret granskat nämndens interna kontroll vad gäller behörighets- och attesthantering i ekonomisystemet Agresso, uppföljning och kontroll av löneutbetalningar samt inköpsprocessen. Den interna kontrollen i granskade rutiner bedöms vara tillräcklig.

Årets fördjupade granskningar har dock visat på att vissa kontroller bör förbättras bland annat avseende hanteringen av bostads- och hyresintäkter. Nämnden rekommenderas även att säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor och konferenser, utbildning samt representation. När det gäller köp av personliga assistans enligt LSS från externa utförare rekommenderas nämnden att säkerställa att assistansbolagen har tillstånd från IVO, ta fram rutiner för att upptäcka och hantera misstänkt assistansfusk och oegentligheter samt att extraskyddsvärda personuppgifter hanteras i enlighet med anvisningar från SLK.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar. Den väsentligaste

rekommendation som återstår att genomföra avser informationsklassning av informationstillgångar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 10 juni 2021. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

År 2020 var inte bara ett annorlunda år, det var ett år som beskrivits som ett nationellt krisläge. I syfte att skydda de mest utsatta grupperna i samhället har nämnden haft att följa rekommendationer och beslut från såväl Fokhälsomyndigheten, Smittskydd Stockholm, regeringen som centrala krisledningsnämnden (CKL). Under året har åtgärder vidtagits löpande och arbetsuppgifter har fått prioriteras med fokus på att kunna erbjuda god omsorg, begränsa smitta och ha beredskap för en eskalerande situation.

Som revisionskontoret påtalar i årsrapporten har pandemin bl.a. inneburit stopp för besök i särskilda boendeformer samt att dagliga verksamheter för personer med funktionsnedsättningar under vissa perioder inte haft öppet för besök. För att ändå kunna tillgodose brukarnas behov har verksamheterna ställt om och erbjudit mer utomhusaktiviteter, digitala träffar samt individuella aktiviteter. På vård- och omsorgsboenden organiserades smittsäkra besök utomhus för boende och deras anhöriga. Enligt förvaltningens uppfattning har nämndens samtliga verksamheter gjort sitt yttersta för att, under rådande omständigheter, ändå bedriva verksamheterna på ett ändamålsenligt sätt.

I det följande kommenterar förvaltningen de granskningar där stadsrevisionen gett nämnden rekommendationer. För samtliga dessa granskningar gäller att förvaltningen infört åtgärder i väsentlighets- och riskanalysen.

Verksamhet och ekonomi

Förskolans utemiljö

Den sammanfattande bedömningen är att Kungsholmens stadsdelsnämnd strävar efter att vid om- och nybyggnation av förskolor tillhandahålla goda och säkra utemiljöer enligt gällande krav och riktlinjer. Dock påverkas möjligheten av externa förutsättningar och parter. Revisionen rekommenderar nämnden att

ta fram ett funktionsprogram för arbetet med att säkerställa goda och säkra utemiljöer vid ny- och ombyggnation samt vid inventering av befintliga förskolor. Tydliga riktlinjer skulle innebära ett uttalat fokus på förskolgårdens storlek och utformning.

Förvaltningens kommentar:

Nämnden kommer att ta fram kriterier för lekvärdesfaktorer för förskolegårdarna i enlighet med verksamhetsplanen för 2021. Dessa kriterier kommer att vara utgångspunkter då förvaltningen arbetar med att utveckla förskolornas utemiljöer och då nya förskolor projekteras.

Hantering av äldreomsorg under pågående pandemi

Granskning visar att Kungsholmens stadsdelsnämnd anpassat sin verksamhet utifrån ambitionen att fullfölja sitt åtagande under pågående pandemi. Dock påtalar revisionen att den framtagna riskanalysen vid Serafens vård- och omsorgsboende borde ha uppdaterats under pandemin. Vidare påtalas att det faktum att läkare inte varit fysiskt närvarande under delar av pandemin är ett avsteg från gällande avtal. Revisionen rekommenderar att nämnden bör:

- säkerställa att läkarorganisationen fullföljer avtalet med nämndens vård- och omsorgsboenden avseende läkarnärvaro fysiskt på plats
- säkerställa en aktuell riskanalys för nämndens vård och omsorgsboenden.

Förvaltningens kommentar:

Avtalen med läkarorganisationerna förvaltas av hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har kontinuerliga samverkansmöten med läkarorganisationen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen där bemanningsfrågan tas upp. MAS har dialog med verksamheterna om läkarinsatserna och avvikelser ska skrivas då de inte följer avtal/överenskommelsen. Samtliga riskanalyser för nämndens vård och omsorgsboenden och servicehus är nu uppdaterade.

Intern kontroll

Intäktprocessen avseende bostads- och lokalhyror

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Granskningen visar att det saknas dokumenterade beskrivningar över vilka nyckelkontroller som ska genomföras och vem som ska genomföra dessa. Revisionen rekommenderar att nämnden bör införa och dokumentera nyckelkontroller för hanteringen av bostads- och lokalhyresintäkter

som säkerställer att samtliga bostads- och lokalhyror faktureras korrekt i enlighet med gällande avtal och stadens regler.

Förvaltningens kommentar:

Rutin med nyckelkontroller har utarbetats inom ekonomiavdelningen. Kontroller genomförs varje kvartal sedan kvartal 4, 2020. Alla kontroller protokollförs.

Köp av personlig assistans enligt LSS utförd av externa utförare

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen vad gäller köp av personlig assistans enligt LSS utförd av externa utförare. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Nämnden rekommenderas att införa systematiska/årliga kontroller för att säkerställa att assistansbolagen har tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), säkerställa att hantering av extra skyddsvärda personuppgifter hanteras i enlighet med anvisning från stadsledningskontoret samt arbeta fram en rutin för hur misstänkt assistansfusk eller oegentligheter hos utförarna kan upptäckas och hur det ska hanteras.

Förvaltningens kommentar:

En rutin för kontroll av assistansbolag och hantering vid misstänkt fusk eller oegentligheter har utarbetats inom förvaltningen. Denna kommer att uppdateras i enlighet med den stadsgemensamma rutin som håller på att tas fram av socialförvaltningen. För att bl.a. säkerställa hanteringen av extra skyddsvärda personuppgifter genomförs under året utbildningar om informationsklassning, informationssäkerhet och dokumenthantering inom socialtjänsten.

Redovisning av förtroendekänsliga poster

Den sammanfattade bedömningen av redovisning av förtroendekänsliga poster är att den interna kontrollen inte är tillräcklig. Nämnden rekommenderas säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor och konferenser, utbildning samt representation.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningens chefer har uppdaterats om gällande regler vid personalrepresentation och den interna rutinbeskrivningen för representation. Genom stickprover 4 ggr per år kontrolleras om förtroendekänsliga konton har korrekt kontering, har bifogat syfte, deltagarförteckning, att rätt attestant attesterat samt att momsen är korrekt.

Lönetillägg

En granskning har genomförts avseende lönetillägg. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad rutin. Dock lämnas ingen rekommendation till nämnden.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen hanterade ovanligt många lönetillägg under året på grund av pandemin. Detta berodde bland annat på att förvaltningen rekryterade mycket extrapersonal till äldreomsorgen där behovet av personal tidvis var mycket stort. Uppföljning har genomförts i syfte att säkerställa att befintliga rutiner följs.

Behörighets- och attesthantering i ekonomisystemet Agresso**Uppföljning och kontroll av löneutbetalningar****Inköpsprocessen**

Avseende dessa granskningar ges nämnden inga rekommendationer.

Räkenskaper

Nämnden ges inga rekommendationer inom detta granskningsområde.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar. Den väsentligaste rekommendation som återstår att genomföra avser informationsklassning av informationstillgångar.

Förvaltningens kommentar:

Arbete pågår med informationsklassning av informationstillgångar med fokus på verksamheter inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen. Personuppgiftsbehandlingsinventeras systematiskt.

Jämställdhetsanalys

Någon särskild jämställdhetsanalys bedöms inte vara erforderlig i detta ärende.

Bilaga

Stadsrevisionens årsrapport 2020, Dnr RVK 2021/25